

Spis treści

Wstęp	9
Wykaz używanych skrótów	11
1. Agrobiznes jako system gospodarki narodowej	13
1.1. Pojęcie i zakres agrobiznesu.....	13
1.2. Rodzaje integracji w agrobiznesie.....	15
1.3. Struktura agrobiznesu.....	16
1.4. Systemy rozwojowe rolnictwa.....	25
1.5. Struktura indywidualnych gospodarstw rolnych.....	28
1.6. Funkcje rolnictwa.....	31
2. Otoczenie instytucjonalne i rynkowe agrobiznesu	38
2.1. Państwo.....	38
2.2. Samorząd.....	39
2.3. Banki.....	41
2.4. Giełdy.....	41
2.5. Agencje rządowe.....	42
2.6. Fundacje.....	53
2.7. Jednostki doradcze.....	55
2.8. Związki zawodowe rolników.....	56
2.9. Otoczenie rynkowe agrobiznesu.....	57
2.10. Mechanizm kształtowania się cen.....	62
2.11. Ocena sprawności mechanizmu rynkowego w agrobiznesie.....	64
3. Gospodarka zasobami i czynnikami produkcji	66
3.1. Pojęcie i rodzaje czynników produkcji.....	66
3.2. Ziemia, jej cechy i charakterystyka.....	68
3.3. Praca jako czynnik produkcji.....	73
3.4. Kapitał i jego struktura.....	78
3.5. Metody amortyzacji środków trwałych.....	80
3.6. Efektywność wykorzystania czynników produkcji.....	82
4. Rozwój wielofunkcyjny obszarów wiejskich	86
4.1. Dywersyfikacja gospodarki wiejskiej podstawą rozwoju wielofunkcyjnego.....	86
4.2. Istota i cele wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich.....	87
4.3. Wielofunkcyjny rozwój terenów wiejskich warunkiem modernizacji rolnictwa.....	89

4.4. Rozwój wielofunkcyjny wsi w krajach UE.....	91
4.5. Przedsiębiorczość na terenach wiejskich.....	95
4.6. Infrastrukturalne uwarunkowania rozwoju przedsiębiorczości.....	98
4.7. Infrastruktura instytucjonalna.....	100
5. Budowa strategii rozwoju wielofunkcyjnych obszarów wiejskich	103
5.1. Znaczenie i potrzeba budowy strategii rozwoju.....	103
5.2. Zasady budowy strategii.....	106
5.3. Zasadnicze etapy budowy strategii.....	109
5.4. Ład zintegrowany.....	114
5.5. Szanse sukcesu i ryzyko porażki.....	116
5.6. Wnioski.....	117
6. System finansowo-bankowy w agrobiznesie	119
6.1. Rolniczy system finansowy.....	119
6.2. Ubezpieczenia w rolnictwie.....	122
6.3. Bankowy system agrobiznesu.....	126
6.4. Finansowanie działalności rolnej.....	130
6.5. System podatkowy agrobiznesu.....	136
7. Dochody rolnicze.....	147
7.1. Tworzenie dochodu w gospodarstwie chłopskim.....	147
7.2. Podział dochodu rolniczego.....	149
7.3. Transfer dochodów: rolnictwo – gospodarka narodowa.....	151
7.4. Transfer wartości dodanej: gospodarka narodowa – rolnictwo (agrobiznes).....	152
7.5. Renta gruntowa.....	155
7.6. Efektywność produkcji rolnej.....	158
7.7. Analiza ekonomiczna działalności gospodarstwa.....	160
7.8. Opracowanie biznes planu w gospodarstwie rolnym.....	163
8. Przemysł rolno-spożywczy.....	168
8.1. Znaczenie i tendencje rozwojowe.....	168
8.2. Przetwórstwo zbóż.....	169
8.3. Przemysł olejarski.....	171
8.4. Przemysł cukrowniczy.....	173
8.5. Przemysł piwowarski.....	176
8.6. Przemysł tytoniowy.....	177
8.7. Przemysł ziemniaczany.....	179
8.8. Przemysł owocowo-warzywny.....	180
8.9. Przemysł mleczarski.....	181

8.10. Przemysł mięsny.....	183
8.11. Wyżywienie ludności Polski.....	190
9. Handel zagraniczny towarami rolno-spożywczymi.....	197
9.1. Handel zagraniczny w PRL.....	197
9.2. Polska na drodze członkostwa z UE.....	201
9.3. Uczestnictwo Polski w GATT i WTO.....	203
9.4. Handel z krajami CEFTA.....	207
9.5. Obroty handlowe z EFTA.....	209
9.6. Obroty handlowe z UE.....	210
9.7. Handel z krajami byłego ZSRR.....	212
9.8. Struktura towarowa handlu.....	214
9.9. Wnioski.....	217
10. Wspólna polityka rolna.....	220
10.1. Historyczne źródła UE.....	220
10.2. Cele i zasady funkcjonowania WPR.....	221
10.3. Zasady finansowania WPR.....	223
10.4. Polityka rynkowa i strukturalna UE.....	228
10.5. Reformy WPR.....	239
11. Rolnictwo polskie na tle krajów Unii Europejskiej w aspekcie integracji z UE.....	246
11.1. Konieczne dostosowania rolnictwa polskiego do warunków UE.....	246
11.2. Gospodarka rolna Polski wobec krajów UE.....	247
11.3. Szanse rolnictwa polskiego w aspekcie integracji z UE.....	253
11.4. Zagrożenia i ograniczenia wynikające z integracji.....	256
11.5. Rekomendowane kierunki polityki rolnej.....	260
12. Modernizacja rolnictwa w kontekście integracji z UE.....	262
12.1. Polityka rolna dla Polski.....	262
12.2. Charakterystyka podstawowych dokumentów restrukturyzacji polskiego rolnictwa.....	263
12.3. Strategie transformacji polskiego rolnictwa.....	269
12.4. Podstawowe instrumenty restrukturyzacji i modernizacji polskiego agrobiznesu.....	274
13. Integracja polskiej gospodarki żywnościowej na tle gospodarki Europy.....	280
13.1. Integracja z UE jako strategiczny cel Polski.....	280
13.2. Cele i zadania Narodowej Strategii Integracji.....	283
13.3. Polskie stanowisko negocjacyjne w obszarze „Rolnictwo”.....	288

13.4. Potencjał polskiego rolnictwa na tle UE.....	293
13.5. Konkurencyjność polskiego rolnictwa.....	296
13.6. Koszty integracji polskiego agrobiznesu.....	298
14. Światowy problem żywnościowy.....	301
14.1. Problem wyżywienia ludności świata.....	301
14.2. Kryzys żywnościowy świata.....	303
14.3. Zasada kosztów i korzyści komparatywnych.....	305
14.4. Globalizacja rynku żywnościowego.....	307
14.5. Zmiany w międzynarodowym handlu polskimi produktami rolnymi.....	312